

Dočítate sa v čísle
alebo na www.ozkovo.sk:

- U.S.Steel Košice chce prepúšťať -str. 1 - 2
- Z Rady OZ KOVO – str.2
- Vodiči autobusov v ČR v štrajkovej pohotovosti – str.3

Vianočný príhovor

Milé kolegyně,
kolegovia,

rok opäť preletel príliš rýchlo a v každodennom prúde povinností si často ani nestíhame uvedomovať ako rýchlo plynie čas. Až december nám dovoľuje na chvíľu spomaliť, upokojiť myšlienky a v kruhu blízkych prežiť niekoľko čarovných okamihov.

Koniec roka zároveň prináša bilancovanie. Hodnotíme, aký bol ten práve sa končiaci rok, či sme splnili naše osobné novoročné predsavzatia, ale i pracovné plány a ciele, ktoré sme si stanovili.

Záver roka súčasne dáva väčší priestor ľudskosti a ušľachtlosti, keď pod vplyvom blížiacich sa sviatkov chceme tak akosi viac činiť dobro, pomáhať iným a deliť sa o svoje šťastie.

Pre OZ KOVO bol rok 2015 rokom dynamickým, najmä vzhľadom na turbulentný vývoj v našej spoločnosti, a aj v kontexte súčasnej ekonomickej a geopolitickej situácie vo svete. Pre mňa osobne je však dôležité, že náš zväz ani v tomto roku nebol iba štatistom pri prijímaní závažných rozhodnutí pre našu krajinu i celú Európsku úniu, ale akceptovaným a uznávaným sociálnym partnerom, ktorý má vždy svoju víziu konkrétnych politík, ktoré sa snaží presadiť v záujme tých, ktorých zastupuje. Nie je to výsledok, ktorý sa dá dosiahnuť za krátky čas. Budovanie dobrého mena trvá desiatky rokov a je za tým tvrdá práca našich ľudí na všetkých úrovniach. Udržanie si dobrého mena vyžaduje mimoriadne úsilie a ja som rada, že Odborovému zväzu KOVO sa to darí. Za to patrí veľká vďaka všetkým vám, od radových členov, ktorí sa aktívne zapájajú do činnosti OZ KOVO, podporujú jeho ciele, ctia si spolupatričnosť, solidaritu a jednotu ako naše základné hodnoty; cez funkcionárov OZ KOVO, ktorí mnohokrát na úkor svojho voľného času vykonávajú prácu pre odbory, ktorá je často vyčerpávajúca a náročná a možno niekedy sa im za ňu nedostane ani to „ďakujem“; až po zamestnancov OZ KOVO, bez ktorých odbornej podpory a angažovanosti by sme

(Pokračovanie na str.2)

*Vianoce krásne a čisté ako sneh,
v rodine celý čas pohodu a smiech.
Veselú náladu po celý rok
a šťastie nech sprevádza
každý váš krok...*

U.S.STEEL CHCE PREPÚŠŤAŤ

Na verejnosť prenikli informácie, že manažment košického U. S. STEEL-u sa reálne zaoberá myšlienkami na hromadné prepúšťanie. Ohrozených tak môže byť až 15 % pracovných miest z takmer 10 400 zamestnancov.

Vo víre týchto informácií sa prezident spoločnosti, Scott BUCKIS, stretol v polovici decembra 2015 s manažmentom spoločnosti a zástupcami odborov, na ktorom dospeli k spoločnej dohode.

ZATIAĽ BEZ PREPÚŠŤANIA

Z neho vyplynulo, že nateraz je hromadné prepúšťanie zamestnancov fabriky iba fámou. Potvrdil to aj predseda Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice, Mikuláš HINTOŠ,

Košickí oceliari pociťujú už niekoľko mesiacov tlak, spôsobený najmä zvýšeným dovozom ocele z Číny (písali sme o tom aj v novembrových Prioritách). Druhá najväčšia ekonomika sveta vyrába takmer polovicu svetovej produkcie ocele v objeme 1,6 miliardy ton. Odhaduje sa, že tento rok vyvezie na svetové trhy rekordných 100 miliónov ton ocele, aby zmiernila prebytok na domácom trhu. Import lacnej čínskej ocele je pre európskych oceliarov doslova likvidačný, keďže im cenou nevedia konkurovať. Navyše, na oce-

ktorý sa rokovania zúčastnil: „Máme platnú kolektívnu zmluvu a existuje podpísané memorandum medzi Vládou SR a firmou U.S Steel Košice, ktoré hovorí, že až do konca roka 2017 nemá dôjsť k žiadnemu hromadnému prepúšťaniu. Memorandum však obsahuje aj ustanovenie, podľa ktorého k tomu môže dôjsť v prípade, že sa s odbormi firma dohodne. Samozrejme, že sme proti akémukoľvek prepúšťaniu našich ľudí,“ zdôraznil M. HINTOŠ.

liarov tlačí aj Európska únia, aby sa výrazne podieľali na znížení produkcie oxidu uhličitého do ovzdušia, a to do roku 2030 o 40% oproti roku 1990.

„Situácia v európskom oceliarstve je veľmi komplikovaná a my na to musíme pružne reagovať. Musíme pritom chrániť naše podnikanie a zároveň dodávať našim zákazníkom všetko, čo si objednali, v tej najvyššej kvalite.

(Pokračovanie na str.2)

Vianočný príhovor

(Dokončenie z 1. strany)

nemohli dosiahnuť výsledky, ktoré máme.

OZ KOVO je ako jedna veľká rodina, borej členov síce nespája pokrvné puto, ale spája ich niečo, čo je ešte vzácnejšie, a to je vlastné presvedčenie, oduševnenie, angažovanosť a spoločné hodnoty, ktoré ako odborári zdieľame.

Samozrejme, je ešte stále veľa toho, na čom musíme pracovať, čo musíme zlepšovať, tak smerom dovnútra, ako i navonok. Ak si ale budeme vedomí, aké je naše poslanie a cieľ, ku ktorému kráčame a vytrváme pokračujúc v ceste, ktorú sme pred takmer 23 rokmi začali, budeme aj naďalej úspešní.

Som hrdá na svoju rodinu, na tú biologickú a aj na tú odborársku – kováčku, pretože ju tvoria ľudia, s ktorými ma spája viera v dobro, ľudskú spolupatričnosť a viera v to, že spoločnými silami sa nám podarí vytvoriť lepší svet pre ľudí.

Milé kolegyně kolegovia, na sklonku roka 2015 vám všetkým želám krásne, pokojné a láskou naplnené vianočné sviatky! Zároveň vám do nového roka 2016 želám hlavne pevné zdravie, veľa energie a entuziazmu pri plnení náročných úloh, ktoré nás určite aj v nasledujúcom roku čakajú.

Monika BENEDEKOVÁ
podpredsedníčka Rady OZ KOVO

VYHLÁSENIE OZ KOVO K EURÓPSKEJ OCELIARSKEJ KRÍZE

Rada Odborového zväzu KOVO podporuje aktivity IndustriAll na európskej úrovni, smerujúce k pomoci a podpore oceliarskeho priemyslu v Európe.

Zároveň vyjadruje podporu aktivitám Vlády SR a požaduje zintenzívniť komunikáciu našej vlády nielen s hutníckymi podnikmi na Slovensku, ale aj s Európskym parlamentom, Radou a Komisiou Európskej únie, a to v jednoznačnej snahe udržať a pomôcť oceliarskemu priemyslu na Slovensku, a tým aj zachovať pracovné miesta v tomto sektore.“

V Žiline, dňa 7.12.2015.

**Najbližšie číslo PRIORÍT
vyjde 26. 1. 2016**

U.S.STEEL CHCE PREPÚŠŤAŤ

(Dokončenie z 1. strany)

Pracujeme vo vysoko konkurenčnom prostredí, preto konkrétne spôsoby, ako to robíme, nezverejňujeme. Určite však dodržíme platnú kolektívnu zmluvu,“ uviedol vo svojom stanovisku hovorca košického U. S. Steelu, Ján BAČA.

Aktuálne firma tvrdí, že prechádza úspornými zmenami a bez toho, aby sa v najbližšej dobe výrazne menil počet jej zamestnancov. Samozrejme, okrem prirodzeného odchodu ľudí do dôchodku. Momentálne sa pripravuje program, v rámci ktorého zamestnanci, ktorí na svoju žiadosť pôjdu do predčasného dôchodku, dostanú od firmy niekoľkomesačné odstupné. Jeho výška sa však upraví až po kolektívnom vyjednávaní Dodatku k podnikovej kolektívnej zmluve. To by malo začať v januári 2016.

OD JANUÁRA ŠTVORDŇOVÝ PRACOVNÝ TÝŽDEŇ

Americký manažment sa na decembrovom stretnutí so zástupcami odborov dohodol aj na skrátení pracovného týždňa na 4 dni, pričom v piaty deň zostanú zamestnanci doma a za tento deň dostanú 60% svojho priemerného platu. Tento stav by mal začať prvým januárom 2016 a pretrvať by mal do konca mesiaca s tým, že situácia v oblasti dopytu a nových zákazok sa bude neustále monitorovať a po jej vyhodnotení sa bude rokovať o ďalšom postupe.

ne zaujala stanovisko aj Rada Odborového zväzu KOVO, ktorá na svojom decembrovom zasadnutí vydala stanovisko, v rámci ktorého by sa predseda OZ KOVO, Emil MACHYNA, „vzhľadom na citlivú a náročnú situáciu v U.S.STEEL Košice rád zúčastnil osobných rokovaní s predstaviteľmi manažmentu či politíkmi, ktorí chcú túto situáciu riešiť“.

AMERICKÁ MATKA MÁ VÁŽNE PROBLÉMY

Americkí oceliari začínajú byť z pohľadu ratingových agentúr rizikoví. Napríklad medzinárodná ratingová agentúra Fitch Ratings zhoršila emisný rating spoločnosti United States Steel (USS) Corporation zo stupňa BB- na stupeň B+. Rovnako zo stupňa BB- na stupeň B+ zhoršila agentúra rating nadradených nezabezpečených záväzkov spoločnosti. Výhľad je negatívny. Zlepšenie ziskov a cash-flow firmy si podľa agentúry Fitch vyžaduje zvýšenie cien ropy a zmiernenie konkurenčného prostredia v oblasti importu. Agentúra tiež upozorňuje na to, že spoločnosť využíva svoje kapacity na 72 %, pričom táto miera využitia kapacít by mala zotrvať na rovnakej úrovni aj v budúcom roku. Agentúra je tak presvedčená, že využitie na úrovni pod hranicou 80 percent znamená zraniteľnosť firmy.

V novembri korporácia USS zverejnila

ŠETRENIE A PREPÚŠŤANIE AJ PRE MANAŽÉROV

K dohode sa vyjadril aj predseda oceliarskych odborov, Mikuláš HINTOŠ, ktorý povedal: „Súčasťou spoločnej dohody je tiež podmienka zo strany odborov, aby aj kľúčoví manažéri začali s úspornými opatreniami a to tým, že počas uplatnenia dohody budú mať krátené paušálne príspevky na pohonné látky o 20%. Naďalej však trváme na tom, že ak by došlo k prepúšťaniu radových zamestnancov, musí sa zoštiehliť aj prebujnený manažment na všetkých stupňoch riadenia,“ dodal M. HINTOŠ.

Dodajme, že k danému problému aktuál-

za tretí štvrtrok 2015 čistú stratu 173 miliónov dolárov. „Táto suma zahŕňala stratu 53 miliónov dolárov z dôvodu už skôr oznámeného zatvorenia vysokých pecí, súvisiacich oceliarskych a väčšiny finalizujúcich prevádzok v závode Fairfield, náklady 10 miliónov dolárov z dôvodu penzijných záväzkov v U. S. Steel Canada a čistú stratu 7 miliónov dolárov za nepeňažné náklady na reštrukturalizáciu a iné výdavky. Pre porovnanie, v treťom štvrtroku 2014 korporácia dosiahla čistú stratu 207 miliónov dolárov a v druhom štvrtroku 2015 čistú stratu 261 miliónov dolárov,“ povedal hovorca J.BAČA.

(af, Pravda, TASR)

priority

mesačník OZ KOVO, vydáva OZ KOVO v OZK SERVICE, spol. s r.o. Redakcia: ČSA 25, 974 01 Baňská Bystrica. Tel.: 0911 394 318, e-mail: fakova@ozkovo.sk. Redakčná rada: Mgr. Bc. Pavol KÚŠ, predseda, členovia: Ing. Daniela LENGYELOVÁ, Vladimír FILIPČA, Irena ŠKROVINOVÁ, Jozef BURIAN, JUDr. Martin VAVRO, Ing. Ján Štlauka. Zodpovedná redaktorka Mgr. Anita FÁKOVÁ.

Grafická úprava a tlač: Tlačiareň D&M, Slovenská Lupča. ISSN: 1338-3051. Neobjednané rukopisy a fotografie redakcia nevracia. Priority nájdete aj na www.ozkovo.sk

Z odborárskej kuchyne

ZASADNUTIE VÝBORU PRE ZÁKLADNÉ KOVY V RÁMCI INDUSTRIALL

V juhotalianskom prístavnom meste Taranto sa v dňoch 17. a 18. novembra 2015 uskutočnilo pravidelné zasadnutie Výboru pre základné kovy pri industriALL Europe, kde sa stretli zástupcovia odborov z jednotlivých členských štátov Európskej únie, reprezentujúcich zamestnancov z odvetvia výroby kovov, predovšetkým však hutníctva.

V tomto meste bol postavený najväčší oceľiarenský závod v Európe, ktorý patrí medzi desať najväčších oceľiarenských koncernov planéty. Firma s viac ako storočnou históriou vlastní v Taliansku i zahraničí celkovo 36 výrobní a zamestnáva viac ako 21 tisíc ľudí. Pôvodne štátnu fabriku privatizovali v roku 1995 a predali koncernu RIVA, ktorého majiteľ bol Emilio RIVA. Následne ju prevzali jeho synovia Fabio a Emilio. Tých poslal súd za mreže v roku 2014, spolu s nimi aj 27 bývalých manažérov za zabitie z nedbanlivosti a vážne znečistenie životného prostredia a krátenia daní. Na následky pôsobenia azbestu a iných rakovinotvorných látok zomrelo v období rokov 2004 až 2010 päťnásť zamestnancov firmy. Majetok vlastníkov bol skonfiškovaný a pred krachom túto oceľiareň zachránila talianska vláda, ktorá aj v súčasnosti má podnik pod svojou priamou správou. Dlhodobé nedodržovania environmentálnych štandardov viedlo zároveň k poškodeniu zdravia miestneho obyvateľstva, najmä nárastu prípadov respiračných chorôb a rakoviny. Kroky vlády boli nevyhnutné v oblasti investícií do životného prostredia a udržaní fabriky pri živote v regióne s najväčšou nezamestnanosťou.

V súčasnosti pracuje vo fabrike s piatimi vysokými pecami 9 tisíc kmeňových zamestnancov a denne okolo 4 tisíc kontraktorov (živnostníkov). Osud mesta Taranto je úzko spätý s osudom fabriky ILVA, kde sa v súčasnosti pohybuje nezamestnanosť okolo 40 %. Z dôvodu známych problémov na oceľiarenskcom trhu sú v súčasnosti v prevádzke dve vysoké pece. Vlastnia dve oceľiarne, z ktorých jedna má dve a druhá tri kotelniatka.

V úvode pravidelného zasadnutia výboru jeho predseda Michael BACH z nemeckého IG -Metalu odôvodnil, prečo sme práve v Taliansku a v tomto meste, nakoľko zamestnanci a firma potrebujú našu podporu preukázať aj týmto spôsobom. Objasnil súčasnú situáciu na trhu s oceľou a narastajúce problémy pri dovoze ocele z mimoeurópskych krajín, predovšetkým z Číny za dumpingové ceny. Predávať za tieto ceny nedokáže žiadny európsky výrobca, a preto je európska oceľ nepredajná a v súčasnosti nemá oceľ žiadnu pridanú hodnotu. To spôsobuje zatváranie niektorých prevádzok a stratu pracovných miest. Najdramatickejšie sa to prejavilo v Anglicku, kde hutníci stratili za posledný štvrtrok takmer 3 tisíc pracovných miest. Bolo konštatované, že zvýšený dopyt po oceli v EÚ, na ktorú sa európski výrobcovia pripravovali, využili výrobcovia z tretích krajín. Čína a Brazília dokonca devalvovali svoje meny, aby sa ich výrobky predávali na trhoch ľahšie. **Dva dôležité problémy, ktoré sa musia v dohľadnej dobe vyriešiť, je obchodovanie s emisiami a dodržiavanie limitov, ktoré platia iba pre európskych výrobcov a výrobná nadkapacita.**

Účastníci zasadnutia sa v závere rokovania zhodli na tom, že je potrebné vo veľmi krátkom čase zaviesť dovoznú clá, ktoré môže uplatniť Európska komisia. Túto požiadavku zároveň požaduje aj združenie výrobcov ocele Eurofer. Ďalšou možnosťou je po rokovaniach s Čínou zaviesť cenové minimum, pod ktoré by sa oceľ v Európe nemohla predávať. Prichádzali aj drastickejšie návrhy v podobe vyvlastnenia európskych oceľiarenských fabrik národnými vládami na určitú dobu, čo je však v súčasnosti nerealizovateľné.

Výbor taktiež vyzval pripomenúť k novelizácii Smernice v európskom systéme obchodovania s emisiami CO₂ (EU ETS), s cieľom zaviesť férové obchodovanie, hlavne pre firmy, ktoré do zlepšovania životného prostredia investujú. Do riešenia vzniknutých problémov musia vstúpiť globálne inštitúcie a národné vlády, aby agresívne presadzovali v rámci WTO (Svetová obchodná organizácia) antidumpingové pravidlá a posilnenie zákonov proti nekalej súťaži. Taktiež Organizácia pre rozvoj hospodárskej spolupráce (OECD) sa musí vo Výbore pre oceľ na vysokej úrovni usilovať o zavedenie spravodlivého rámca pre výrobcov ocele a zavedenie pravidiel pre porušovateľov voľného trhu.

Tieto všetky požiadavky obsahuje aj vyhlásenie odborov z celého sveta industriALL Global, ktoré sa konalo v Pittsburghu v tomto roku. Vo vyhlásení sa konštatuje, že oceľový priemysel je druhý najväčší s obrátom 900 miliárd dolárov. Tento priemysel tvorí základ priemyselného pokroku za posledných 100 rokov. Globálna spotreba ocele sa má zvýšiť o 50% do roku 2050. Napriek tomuto zvýšeniu je nadmerná kapacita vážnou hrozbou pre dlhodobú budúcnosť. Ročná produkcia ocele v Číne, ktorá je vlastnená a riadená štátom, presahuje 800 miliónov ton ročne. Z toho je 90 miliónov vyvážených za dumpingové ceny na európske a svetové trhy.

Vo vyhlásení sa taktiež dôrazne uvádza, že industriALL Global je proti akémukoľvek úsilíu Európskej komisie udeliť štatút trhovej ekonomiky Číne, ktorý by otvoril ďalšie možnosti nekalej súťaže v čase hospodárskej zraniteľnosti. Odbory sa zaviazali koordinovanými akciami zachrániť oceľiarenský priemysel, v ňom pracovné miesta a obživu pre milióny ľudí. Vedenie výboru IndustriALL pre základné kovy navrhlo, aby sa jedno zo zasadnutí v budúcom roku, kedy Slovensko bude predsedajúcou krajinou EÚ, konalo v Košiciach.

Autor a foto: Mikuláš HINTOŠ
člen Výboru pre základné kovy pri industriALL a predseda RO OZ KOVO USSK

Z RADY OZ KOVO

V predvianočnom období, v pondelok 7. decembra 2015, sa v Žilinskom Dome odborov uskutočnilo posledné tohtoročné zasadnutie Rady Odborového zväzu KOVO.

Podujatie otvoril člen predsedníctva Rady OZ KOVO pre Žilinský región, Jaroslav KORDEK, ktorý prítomných oboznámil s programom.

Následne sa slova ujal predseda Rady OZ KOVO, Emil MACHYNA, ktorý informoval o záveroch novembrového Snemu Konfederácie odborových zväzov (KOZ) SR, na ktorom sa zúčastnil aj minister práce, Ján RICHTER. Zdôraznil záujem odborov pri presadzovaní nosných, pracovno-právnych tém na európskej pôde, nakoľko sa Slovensko má stať v roku 2016 predsedajúcou krajinou Rady EÚ. Podľa predsedu E.MACHYNU by tak mohli prištedí dostať otázky pracovného času zamestnancov, najmä práce počas víkendov, nadčasov a nočnej práce. Slovensko sa totiž pravidelne umiestňuje medzi európskymi krajinami s najvyšším počtom nadčasov, nočnej práce a práce cez víkend. Rovnako zarezonovala téma v súvislosti s oslobodením príjmov, poskytovaných zamestnancom - v súlade so zákonom č. 152/1994 Z. z. - zo sociálneho fondu od dane z príjmu a platenia príspevkov do poisťovních fondov (podrobnejšie v Prioritách na str.6).

V diskusiách s prítomní dotkli aj aktuálnych štrajkových akcií pedagógov a zdravotných sestier, ktorým vyjadrili svoju podporu.

V ďalšej časti programu sa pokračovalo schvaľovaním návrhu rozpočtu OZ KOVO na rok 2016, Konkretizáciou programu OZ KOVO na budúci rok a tiež budúročným plánom vzdelávania. Práve v súvislosti so vzdelávaním opätovne zazneli pripomienky, že sa týchto akcií spravidla zúčastňujú tí istí ľudia a treba osloviť nových a mladých odborárov, ktorí väčšinou argumentujú problémami s uvoľňovaním z práce, vysokým režijnými poplatkami a pod. Vedúca Úseku ZIBP a vzdelávania OZ KOVO, Ing. T.SZABŔOVÁ však zdôraznila, že napriek jej dlhodobej ústretovosti, hľadaniu riešení a návrhom zabezpečiť „školenie na kľúč“ aj priamo vo firme, ktorá si ho vyžiadala - a za nižšie náklady - bolo toto využitie minimálne, aj napriek následným pozitívnym ohlasom. Prítomní s tým súhlasili a Plán vzdelávania na rok 2016 odsúhlasili.

V kontexte ďalšieho bodu programu - kolektívneho vyjednávania vyšších odvetvových zmlúv (KZVS) - informovala podpredsedníčka Rady OZ KOVO a zároveň hlavná vyjednávačka KZVS, Monika BENEDEKOVÁ, o aktuálnych výsledkoch spoločných rokovaní (podrobnejšie v Prioritách na str.4). Apelovala tiež na vyplnenie a doručenie dotazníkov ku kolektívnemu vyjednávaniu z jednotlivých základných organizácií, z ktorých sa nevratila viac ako polovica.

Prítomní sa v spoločnej diskusií venovali aj blížiacim sa parlamentným voľbám v roku 2016 a na záver sa v bode Rôzne dotkli aj témy viac či menej efektívnej spolupráce s jednotlivými Inšpektorátmi práce. V tomto momente predseda E.MACHYNA požiadal všetkých prítomných, aby nepodceňovali osobný kontakt s jednotlivými základnými organizáciami, najmä s tými, ktoré z nejakého dôvodu absentujú na spoločných stretnutiach.

Záver patril predsedovi Rady odborov OZ KOVO U.S.Steel Košice, Mikulášovi HINTOŠOVI, ktorý v súvislosti s oceľiarskou krízou v Európe navrhol prijať vyhlásenie Rady k tomuto páličovému problému (nájdate na str.2). Nakoniec sa predseda E.MACHYNA so všetkými prítomnými rozlúčil a poprial im príjemné prežitie vianočných sviatkov.

(text a foto: af)

Čo je nové v kolektívnom vyjednávaní

AKTUÁLNE Z KOLEKTÍVNEHO VYJEDNÁVANIA VYŠŠÍCH ODVETVOVÝCH ZMLÚV

V nadväznosti na informácie z minulého vydania Priorit pokračuje kolektívne vyjednávanie vyšších kolektívnych zmlúv ďalšími kolami.

V prípade strojárskkej kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa (KZVS), nedošlo k dohode ani po 2. kole kolektívneho vyjednávaní, aj keď sa stanoviská oboch strán zblížili v otázke tarifných miezd, kde OZ KOVO svoju požiadavku znížilo na 4% rastu vo všetkých tarifných triedach a zamestnávateľská strana svoju ponuku zvýšila na 1,46% na 2% rastu tarifných miezd. Požiadavku na rast priemerných miezd zamestnávateľia odmietajú aj naďalej. Ďalšie kolo sa uskutoční 13.1.2016.

V odvetví elektrotechnického priemyslu prebehlo 1. kolo kolektívneho vyjednávaní, na ktorom zamestnávateľská strana zatiaľ vyjadřila len svoj nesúhlas s navrhovaným 6%-ým rastom tarifných miezd s odôvodnením, že takýto rast je príliš dynamicky a nezodpovedá nízkemu rastu inflácie. Zamestnávateľia ale svoj protinávrh na rast tarifov zatiaľ nepredložili. Ďalšie kolo sa uskutoční dňa 17.12.2015.

V odvetví hutníckeho priemyslu, kde je rovnako navrhovaný 6% rast tarifných miezd a 4% nárast priemerných miezd, sa 1. kolo kolektívneho vyjednávaní uskutočnilo 14.1.2016.

V odvetví bytového hospodárstva bol dohodnutý rast tarifných miezd o 6,3% v priemere v každej tarifnej triede, čo zabezpečuje rast tarifov o 30 €.

Kolektívna zmluva vyššieho stupňa pre zamestnancov HaZZ nadväzuje na KZVS v štátnej a verejnej službe, vďaka čomu mzdy hasičov porastú v budúcom roku o 4%.

V odvetví autobusovej dopravy je situácia napätá, keďže ani po 2. kole kolektívneho vyjednávaní nie sú pozície oboch strán k sebe oveľa bližšie. V otázke tarifných miezd sa síce obaja partneri zhodli na čísle 6,6%, avšak kým OZ KOVO žiada tento nárast pre rok 2016 a v roku 2017 chce o tarifných mzdách vyjednávať opäť, zamestnávateľská strana navrhuje tento záväzok fixovať na 2 roky, čo by znamenalo v roku 2017 nulový nárast tarifných miezd. Pokiaľ ide o priemerné mzdy, zamestnávateľia prišli s návrhom na rast priemerných miezd v jednotlivých kategóriách o 1% nad úroveň miery inflácie v roku 2016 a 2017 a opäť žiada tento záväzok fixovať na dva roky. OZ KOVO preto zotráva na svojej pôvodnej požiadavke rastu priemerných miezd o 8% v roku 2016. Na základe dohody členov komisie OZ KOVO osloví otvoreným listom jednotlivé samosprávne kraje, ktoré uzatvárajú zmluvy o výkonoch vo verejnom záujme na zabezpečenie verejnej autobusovej dopravy s jednotlivými dopravcami. **OZ KOVO súčasne požiadava o riešenie sporu sprostredkovateľa.**

Spracovala Monika BENEDEKOVÁ,
hlavná vyjednávačka KZVS
a podpredsedníčka OZ KOVO

ŠKOLENIE V DIVÍZNOM ZÁVODE OCELIAREŇ U.S.STEEL KOŠICE

Výbor Základnej organizácie (ZO) Odborového zväzu KOVO Divízneho závodu OCELIAREŇ U.S.STEEL Košice, v spolupráci s regionálnym Metodickým pracoviskom OZ KOVO Prešov, zorganizoval pravidelné školenie pre svojich volených úsekových dôverníkov. Podľa platnej legislatívy sú títo dôverníci zároveň aj menovanými zástupcami zamestnancov pre bezpečnosť na pracovných úsekoch DZ Oceliarení. Išlo o opakované školenie, ktorého sa zúčastnilo 50 dôverníkov a v zmysle programu OZ KOVO sa uskutočnilo v piatok, 6. novembra 2015, v Košiciach.

V úvode školenia všetkých prítomných privítal predseda ZO OZ KOVO DZ OCELIAREŇ, **Ing. Juraj VARGA.** Poinformoval o aktuálnej situácii vo fabrike, o bezprostredných dopadoch vplyvov trhu na ekonomický chod spoločnosti, o vnútorných komunikáciách s vedením spoločnosti v rôznych oblastiach – predovšetkým v oblasti zamestnanosti, miezd, benefitov i sociálnej starostlivosti počas celého kalendárneho roka. Vyslovil poďakovanie všetkým aktívnym úsekovým dôverníkom za ich dobrovoľnú osobnú aktivitu, často presahujúcu rámec pracovných povinností.

Prioritnou témou školenia bol Zákon o kolektívnom vyjednávaní a jeho priama aplikácia v praxi. Jednotlivé články novelizovaného znenia v celom priezeze s odborovou znalosťou zaujímavou odprezentoval **Ing. Ján ŠLAUKA,** člen predsedníctva Rady OZ KOVO. Pretože proces kolektívneho vyjednávaní sa v rámci USSK blíži, na záver prednášky sa na danú tému začala konštruktívna diskusia.

Nemenej zaujímavými témami v podaní **Mgr. Alexandry MIČIETOVEJ,** právničky OZ KOVO, bol zákon

o sociálnom poistení a v rámci neho i podmienky nároku na starobný dôchodok či určenie dôchodkového veku žien a mužov po novelizácii predmetného zákona. Následne sa začala živá diskusia, keďže čas nik nezastaví a priemerný vek zamestnancov v košickej oceliarni je 48,8 rokov...

Tradičnou témou bola oblasť BOZP, ktorú z pohľadu zamestnancov i odborov zaujímavou priblížil odborný inšpektor BOZP pri Rade odborov OZ KOVO USSK, **Ing. Alexander TAŽIK.** Svoje skúsenosti, získané v priebehu tohto kalendárneho roka, odovzdal vnímavým poslucháčom, keď im priblížil konkrétne príklady a incidenty, ktoré sa v našej firme vyskytli. Podstatnú časť prednášky venoval legislatívnej oblasti, najmä dôležitým noveltám Zákona 355/2007, účinné od 1. augusta 2014. Tento zákon pojednáva o ochrane zdravia pri práci a upravuje posudzovanie pôsobenia rizikových faktorov na pracovisku, a tiež dohľad nad zdravím zamestnancov - hlavne formou pravidelných preventívnych lekárskech prehliadok. Nezabudol sa zmieniť o aktuálnej Kampani EA pre BOZP 2014 – 2015 za zdravé pracovisko bez stresu. Zo skúsenosti vieme, že zhoršenie medziľudských i pracovných vzťahov na pracoviskách vyvoláva stres – a ten môže pri dlhodobom pôsobení prinášať vážne zdravotné dôsledky. V závere svojho vystúpenia porozprával o svojich pracovných návštevách vo firmách Voest – Alpine Krems v Rakúsku i v slovenskej filiálke firmy Continental vo Zvolene. Na záver vyzval všetkých prítomných k zvýšenej aktivite a obozretnosti v rámci bezpečnosti práce. **„Na úseku BOZP máme plnú podporu zákona, no nie vždy ju využívame v dostatočnej miere“,** zdôraznil všetkým.

Zaujímavé informácie všetkým prítomným sprostredkoval **Mikuláš HINTOŠ,** predseda Rady odborov OZ KOVO USSK, ktorý sa v polovici novembra navštívil medzinárodné pracovné stretnutie Európskeho združenia odborárov IndustriAll vo firme ILVA, v talianskom meste

V ČR SÚ VODIČI AUTOBUSOV V ŠTRAJKOVEJ POHOTOVOSTI!

Odborový zväz dopravy v ČR vyhlásil štrajkovú pohotovosť kvôli nízkym mzdám vodičov verejnej autobusovej dopravy. Pokiaľ sa podmienky vodičov nezlepšia, sú pripravení prejsť aj do ostrejších protestov, vrátane štrajku.

„Vodič autobusu strávi na pracovisku aj viac ako 300 hodín mesačne pri 72 až 82 českých korunách hrubého na hodinu. Viac peňazí dostávajú aj brigádnici v supermarketoch, keď vykladajú ovocie do regálov. Počet nadčasových hodín, ktoré vodiči odpracujú okrem iného aj preto, že je nedostatok vodičov na trhu, môže so sebou prinášať zvýšené riziko nehôd.“ povedal Luboš POMAJBÍK, predseda odborového zväzu dopravy.

Odbory sa snažia protestami dosiahnuť vytvorenie pracovnej skupiny, ktorá by sa zaoberala vypracovaním jednotnej metodiky, podľa ktorej by kraje vypisovali verejné súťažne na autobusovú dopravu. Zásadnou podmienkou v tendroch by malo byť dodržiavanie minimálnej mzdy pre vodičov. Odborári požadujú, aby priamo v zadani zákazky bola zakotvená podmienka najnižšej mzdy vodiča vo výške 1,79 násobku minimálnej mzdy, čo činí zhruba 100 Kč za hodinu.

Odborový zväz KOVO listom, zaslaným predsedovi odborového zväzu dopravy v ČR, Lubošovi POMAJBÍKovi, vyjadril podporu aktivitám odborového zväzu dopravy za zvýšenie miezd zamestnancov autobusovej dopravy, ako aj solidaritu s požiadavkami na zmenu legislatívy, ktorá v súčasnosti ohrozuje právo na kolektívne vyjednávanie a vyvoláva nežiadúci tlak na znižovanie už aj tak nízkych miezd vodičov v autobusovej doprave.

Monika BENEDEKOVÁ,
podpredsedníčka Rady OZ KOVO

Taranto. Informoval o aktuálnej situácii hlavných výrobcov ocele v Európe (napr. ArcelorMittal, TataSteel), o celkovej kríze oceliarenstva, spôsobenej najmä nadmerným dovozom lacnej ocele z Ruska a Číny. Odborári v západoeurópskych krajinách musia čeliť zatváraní celých prevádzok (Anglicko, Česko) a zvädzajú tvrdý boj o udržanie zamestnanosti v hutníckych závodoch. IndustriAll vidí východisko v ochrane európskeho trhu s oceľou proti nekvalitným obchodným praktikám (dumpingové ceny), v zmiernení ekologických požiadaviek EÚ a v ústretovejšej regulačnej politike v oblasti energií, na ktoré je hutnícky priemysel vysoko náročný.

Po každej odprednášanej téme sa otvorila živá diskusia, odzneli kritické pripomienky, podnety na zlepšenie podmienok na pracoviskách, ktoré boli aj písomne zdokumentované a predložené vedeniu DZ Oceliarení na riešenie. Medzi prítomnými poslucháčmi školenia boli aj predseda ZO OZ KOVO Juraj HOJNOŠ a Jana GIDUŠKOVÁ z firmy Embraco zo Spišskej Novej Vsi, ktorých účasť podporila vzájomnú výmenu poznatkov z odborárskej práce i pracovných skúseností v našom regióne.

Netreba zdôrazňovať, že takéto školenia majú svoj význam, veď to, čo človek získava vďaka vzdelaniu i väčšej miery poznania, je tá najlepšia investícia, ktorú mu nikto nevezme. Aj v odboroch má preto prioritu vzdelávanie, vzájomná komunikácia a informovanie, ktoré nám v dnešných, zložitých časoch napomáhajú lepšie sa orientovať,“ zdôraznil na záver predseda ZO OZ KOVO OCELIAREŇ, **Ing. Juraj VARGA.**

(Autor: Ing. J. VARGA)

Mohlo by vás zaujímať

TRAJA INVESTORI DOSTANÚ STIMULY SPOLU 9 MILIÓNOV EUR

Spoločnostiam Osram, Getrag Ford Transmissions Slovakia a Matador Automotive Vráble schválila slovenská vláda poskytnutie investičných stimulov vo výške viac ako 9 miliónov eur. Vďaka investičným projektom spomínaných spoločností by malo vzniknúť 481 nových pracovných miest. Firms plánujú preinvestovať nelych 50 miliónov eur.

Podnik Matador Automotive plánuje za 22,361 miliónov eur vo svojom vrábeľskom závode vybudovať nové výrobné priestory na rozšírenie výrobných kapacít. V nových výrobných priestoroch bude umiestnená technológia na lisovanie a spájanie technologicky náročnejších materiálov hliníkových zliatin pre automobilový priemysel. Firma vytvorí 176 nových pracovných miest. Na tento investičný projekt jej vládny kabinet schválil poskytnutie štátnej pomoci vo výške 4,95 miliónov eur. Z toho vo forme dotácie na obstaraný dlhodobý hmotný majetok a dlhodobý nehmotný majetok v maximálnej výške 3,25 miliónov eur a úľavy na dani z príjmu v objeme 1,7 miliónov eur.

Spoločnosť Osram ide vybudovať centrum zdieľaných služieb v lokalite mesta Nitra. Na realizáciu tohto investičného zámeru spoločnosť požaduje investičnú pomoc vo forme príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta v hodnote 1,23 miliónov eur. Preinvestovať chce 10,52 miliónov eur, vďaka čomu by sa malo do konca roka 2017 vytvoriť 205 nových pracovných miest.

Firma Getrag Ford Transmissions Slovakia chce za približne 16,73 miliónov eur v Kechenci rozšíriť výrobu prevodových systémov. Do konca roka 2016 by malo vzniknúť 100 nových pracovných miest. Od štátu by mal investor získať celkovo 3 milióny eur, z toho 1,77 miliónov ako dotáciu na obstaraný dlhodobý hmotný majetok, ďalších 628,3 tisíc eur vo forme daňových úľav a 600 tisíc eur vo forme príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta. (Sita)

RCC PRAKOVCE V KONKURZE - MILIÓNOVÉ DLHY A ĽUDIA BEZ PRÁCE

Krach. Firma Railway Casted Components, za ktorou stojí Alexej Beljajev, končí. Najväčším veriteľom zostala štátna banka.

Keď sa pred dvoma rokmi otvárala zlieva reň Railway Casted Components na východe Slovenska, chválila sa pozoruhodným biznisplánom. Zákazky mal totiž producent podvozkov pre vagóny zazmluvnené na šesť rokov dopredu. Hovoril o výrobe 24 hodín denne, sedem dní v týždni.

Fabrika počítala so 450 zamestnancami a punc jej významu dodal aj premiér Robert FICO, ktorý prestrihával pásku. Po dvoch rokoch je všetko inak. Fabriku potápajú dlhy a sudy spečatili jej osud. Firma sa ocitla v konkurze.

Spoločný podnik slovenskej Tatravagónky veľkopodnikateľa Alexeja Beljajeva a ruskej United Wagon Company doplatil na ruské sankcie, keď bola firma orientovaná jednostranne na tento trh. Aj keď v priebehu roka sa snažil o záchranu prostredníctvom reštrukturalizácie, nepodarilo sa.

„Okresný súd Prešov vyhlasuje konkurz na majetok dlžníka Railway Casted Components,“ uvádza súd v stanovisku. Smolu majú nielen štyri stovky zamestnancov, ale aj celý rad veriteľov. Podľa účtovnej uzávierky za minulý rok dosiahli celkové záväzky spoločnosti sumu 28 miliónov eur. Medzi najväčších veriteľov pritom patrí štátna Eximbanka, keď jej firma dlhovala na splát-

kach približne 11 miliónov eur. Banka ich chce podľa Viery KONOVEJ z útvary marketingu a komunikácie vymáhať v konkurze.

K rozbehu firmy prispel aj samotný štát investičnými stimulmi. Firms odklepol pomoc vo výške 10 miliónov eur. Beljajevova spoločnosť z tejto pomoci zatiaľ minula približne tretinu. Kedy začne ministerstvo konanie na zrušenie investičnej pomoci, je zatiaľ otáznne. Mlčí aj samotná firma.

(zdroj: hn)

KRÁTKO

NEMOCENSKÉ DÁVKY STÚPNU

Od 1. januára 2016 Sociálna poisťovňa vyplatí nemocenskú dávku maximálne vo výške 721,50 eura mesačne pri 31-dňovom mesiaci a vo výške 698,20 eura mesačne pri 30-dňovom mesiaci. Dôvodom nárastu je, že maximálny denný vymeriavací základ, resp. maximálny úhrn denných vymeriavacích základov na určenie výšky nemocenskej dávky sa od začiatku budúceho roka zvýši zo sumy 40,6357 eura na 42,3124 eura. Nemocenská dávka a ošetrovné na jeden kalendárny deň aj v roku 2016 predstavujú 55 % denného vymeriavacieho základu. Maximálne sumy dávok nemocenského poistenia možno dosiahnuť pri mesačnom vymeriavacom základe, resp. pri hrubej mzde 1 287 eur a viac.

Od 1. januára 2016 zvyšuje aj minimálny denný vymeriavací základ, ktorý bude vo výške 14,30 eura. Výška nemocenskej dávky vypočítanej z minimálneho vymeriavacieho základu platného pre rok 2016 bude pri 31-dňovom mesiaci približne 243,80 eura a pri 30-dňovom mesiaci 235,90 eura.

V JANUÁRI ELEKTRONICKÉ DIAĽNIČNÉ ZNÁMKY

Od januára na Slovensku končia papierové diaľničné známky a začínajú elektronické. Paralelne dva systémy, teda aj papierová aj elektronická známka, budú fungovať iba v januári, aj to len preto, že platnosť ročnej diaľničnej známky na rok 2015 sa skončí 31. januára 2016. Po tomto termíne už budú akceptované len elektronické diaľničné známky. Tie si vodiči môžu kúpiť na vybraných čerpacích staniách, novinkou však budú samoobslužné automaty. Zadovážiť sa bude dať aj cez internetový portál, či smartfonovú aplikáciu. Povinným údajom, ktorý treba uviesť, je evidenčné číslo vozidla a krajina registrácie. Motorista dostane doklad o zaplatení a registrácii vozidla. Kúpiť si ju bude možné už v prvej polovici decembra. Zároveň minimálne pre budúci rok platí, že cena ani typy diaľničných známok sa zatiaľ nemenia. Zostáva ročná, 30 dňová a 10 dňová, za tú istú cenu ako v tomto roku.

PRÍEMERNÁ MZDA DOSIAHLA 861 EUR

Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v hospodárstve, vrátane odhadu za zamestnancov u živnostníkov, dosiahla v treťom kvartáli tohto roka 861 eur. Medziročne sa tak zvýšila o 2,9 %. Ako ďalej informoval Štatistický úrad SR, mierny pokles spotrebiteľských cien v porovnaní s rastom nominálnej mzdy ovplyvnil vývoj reálnej mzdy, ktorá sa medziročne zvýšila o 3,2 %. Sezónne očistená priemerná mzda oproti druhému štvrťroku 2015 vzrástla o 0,7 %. Najvyššia priemerná mesačná mzda bola v odvetví informačné a komunikačné činnosti (1 686 eur), finančné a poisťovacie činnosti (1 550 eur), dodávka elektriny, plynu a pary (1 446 eur). Najnižšiu priemernú nominálnu mzdu mali zamestnanci v ubytovacích a stravovacích službách, konkrétne 563 eur a v stavebníctve 635 eur. Najviac zarábali zamestnanci v Bratislavskom kraji (1 083 eur), pričom v spomínanom kraji bol mzdový rast najvyšší, a to o 1,3 percenta. V ostatných krajoch sa výška mzdy pohybovala od 663 eur v Prešovskom kraji do 802 eur v Trenčianskom kraji.

CENY ROPY PADAJÚ

Slovenskí motoristi v najbližších týždňoch ušetria na tankovaní. Pozitívnu správu priniesli výsledky oficiálneho zasadnutia OPEC (Organizácia krajín vyvážajúcich ropu) vo Viedni, kde sa krajiny na čele so Saudskou Arábiou nedohodli na znížení produkcie čierneho zlata. Práve naopak, ťažiť sa ho bude ešte viac. Aktuálne je pritom ropa na trhu stále veľa, no dopyt slabne. Cena ropy následne spadla zo 42 dolárov pod 40 dolárov za barel. „Ceny palív po odraze zo začiatku novembra opätovne klesajú. Aktuálne vidíme priestor pre pokles cien benzínu pod 1,2 eura za liter a nafta by tiež mohla zlacnieť ešte o 2–3 centy,“ tvrdí analytik J&T banky, Stanislav PÁNIS. Niektorí ekonómovia odhadujú až 5 centové zlacnenie. Najlacnejšie pumpy majú už teraz naftu za 1 euro za liter. (Sita, TASR, r)

SOCIÁLNA VÝPOMOC BEZ ZDANENIA

Národná rada SR schválila novelu zákona o dani z príjmov, ktorá nadobúda účinnosť od 1. januára 2016. Jednou z významných zmien je:

Od 1. januára 2016 bude oslobodená od dane z príjmov fyzických osôb

sociálna výpomoc zo strany zamestnávateľa, vyplatená z prostriedkov sociálneho fondu, a to v prípade:

- úmrtia blízkej osoby zamestnanca,
- odstraňovania následkov živelných udalostí,
- dlhodobej pracovnej neschopnosti za-

metstanca, ktorá bez prerušenia presiahne prevažnú časť zdaňovacieho obdobia.

Oslobodená od dane bude vyplatená suma sociálnej výpomoci v úhrnnej výške maximálne 2 000 eur za zdaňovacie obdobie len od jedného zamestnávateľa.

Ak sociálna výpomoc presiahne v zdaňovacom období sumu 2 000 eur, do základu dane sa zahrnie len sociálna výpomoc nad takto ustanovenú hodnotu. Zároveň, ak „prvý“ zamestnávateľ poskytne plnenie v sume nižšej ako 2 000 eur, nie je možné, aby ďalší možní zamestnávateľia zamestnanca doplatili plnenie do ustanovenej maximálnej sumy.

Do konca roku 2015 sa predmetný príjem považuje za zdaniteľný príjem.

Spracovalo : Metodické pracovisko OZ KOVO v Prešove

KONCOROČNÉ ODMENY NEOVPLYVNIA NEMOCENSKÉ DÁVKY

Koncoročné odmeny pre zamestnanca nemajú vplyv na jeho nemocenské dávky. Sociálna poisťovňa ich výplatu nepozastaví, a to aj napriek tomu, že počas poberania materskej, nemocenskej alebo ošetrovného nemôže mať iný príjem a tieto odmeny mu budú priznané práve v tomto období.

Dôvodom je, že **pri koncoročnej odmene ide o príjem, ktorý sa poskytuje z iného dôvodu než za vykonanú prácu. Preto jej vyplatenie nie je prekážkou na trvanie nároku na nemocenskú dávku.**

To znamená, že ak zamestnanec poberá nemocenskú dávku a v tom istom čase mu zamestnávateľ vyplatí plnenie zo sociálneho fondu alebo odmenu za prácu, vykonanú v období pred začiatkom poskytovania dávky, jeho nárok na nemocenskú dávku to neovplyvní. (TASR)

BOZP: ZODPOVEDNOSŤ ZA POŠKODENIE ZDRAVIA DOČASNE PRIDELENÉHO ZAMESTNANCA

Zákon č. 124/2006 Z.z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o BOZP), ani žiadny iný pracovnoprávny predpis neobsahuje osobitnú právnu úpravu pre dočasne pridelených zamestnancov z hľadiska

uplatnenia procesu zodpovednosti zamestnávateľa za poškodenie zdravia alebo života. Na prípadný vznik pracovného úrazu dočasne prideleného zamestnanca pri výkone práce pre užívateľského zamestnávateľa sa použije rovnaký postup, ako v prípade vzniku pracovného úrazu kmeňového zamestnanca s jedinou výnimkou, obsiahnutou v § 17 ods. 6 zákona o BOZP.

Pri vzniku pracovného úrazu dočasne prideleného zamestnanca platí, že v zmysle § 17 ods. 6 zákona o BOZP je **povinný všetky povinnosti zamestnávateľa namiesto agentúry dočasného zamestnávania** (ďalej len ako „ADZ“) zabezpečiť užívateľský zamestnávateľ. V zmysle § 17 ods. 6 zákona o BOZP, ak dočasne pridelený zamestnanec utrpí pracovný úraz pri výkone práce pre užívateľského zamestnávateľa na jeho pracovisku, musí ten bezodkladne oznámiť vznik pracovného úrazu ADZ poškodeného zamestnanca. V prípade, že dočasne pridelený zamestnanec utrpel registrovaný pracovný úraz, musí ďalej užívateľský zamestnávateľ:

1. splniť oznamovaciu povinnosť podľa § 17 ods. 5 písm. a) zákona o BOZP,
2. zistiť príčinu vzniku registrovaného pracovného úrazu podľa § 17 ods. 4 písm. a) zákona o BOZP,
3. po spísaní podkladu pre záznam o registrovanom pracovnom úraze podľa

§ 17 ods. 4 písm. b) zaslať tento podklad ADZ dočasne prideleného zamestnanca,

4. prijať a vykonať opatrenia podľa § 17 ods. 4 písm. c).

Užívateľský zamestnávateľ je teda povinný podľa § 17 ods. 5 písm. a) zákona o BOZP po prijatí oznámenia bezodkladne oznámiť vznik registrovaného pracovného úrazu:

h zástupcom zamestnancov vrátane príslušného zástupcu zamestnancov pre bezpečnosť, h príslušnému útvaru Policajného zboru, ak zistené skutočnosti nasvedčujú, že v súvislosti s pracovným úrazom bol spáchaný trestný čin, h príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru, ak ide o závažný pracovný úraz.

Užívateľský zamestnávateľ je podľa § 17 ods. 7 zákona o BOZP povinný:

- a) záznam o registrovanom pracovnom úraze do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel,
  1. zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru,
  2. doručiť zamestnancovi, ktorý utrpel registrovaný pracovný úraz, alebo pozostalým, ak zamestnanec zomrel v dôsledku pracovného úrazu,
- b) zaslať príslušnému inšpektorátu práce alebo príslušnému orgánu dozoru správu o vyšetrení príčin a okolností vzniku závažného pracovného úrazu a o prijatých a vykonaných opatreniach na zabránenie opakovaniu podobného pracovného úrazu do 30 dní odo dňa, keď sa o jeho vzniku dozvedel.

Užívateľský zamestnávateľ je povinný spísať záznam o registrovanom pracovnom úraze, ktorého vzor je uvedený vo vyhláske MPSVR SR č. 500/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze. Podľa § 231 ods. 1 písm. h) zákona o sociálnom poistení je následne zamestnávateľ dočasne prideleného zamestnanca (ADZ) povinný oznámiť písomne pobočke Sociál-

nej poisťovne pracovný úraz, ktorý si vyžiadal lekárske ošetrenie alebo dočasnú pracovnú neschopnosť, najneskôr do troch dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel.

Zamestnávateľ je povinný predkladať pobočke záznam o pracovnom úraze, ktorý podlieha evidencii a registrácii, najneskôr do ôsmich dní odo dňa, keď sa o tomto pracovnom úraze dozvedel a výsledky vyšetrovania pracovných úrazov do ôsmich dní od ich doručenia podľa § 231 ods. 1 písm. i) zákona o sociálnom poistení. Sociálna poisťovňa nerozhoduje o tom, či ide alebo nejde o pracovný úraz. Túto skutočnosť musí riešiť ADZ (a aj užívateľský zamestnávateľ) a zamestnanec.

Ak by zamestnávateľ (ADZ s užívateľským zamestnávateľom) neuznal a nespísal záznam o pracovnom úraze, alebo by sa chcel zbaviť zodpovednosti za pracovný úraz, poškodený sa môže ochrany domáhať súdnou cestou (v takomto prípade nemožno vylúčiť, že by bol zamestnávateľ sankcionovaný zo strany inšpektorátu práce za porušenie predpisov, týkajúcich BOZP).

Zdroj:

A. OLŠOVSKÁ a kol.,
AGENTÚRNE ZAMESTNÁVANIE,
WOLTERS KLUWER 2015,
Spracovala: Ing.T.SZABÓOVÁ,
Úsek ZIBP a vzdelávania OZ KOVO

Z AUTOMOBILOVÉHO PRIEMYSLU

ZMLUVA SR S JAGUAROM LAND ROVEROM PODPÍSANÁ

V polovici decembra došlo na Úrade vlády SR k podpísaniu investičnej zmluvy s automobilkou Jaguar Land Rover, ktorá postaví svoj závod v Nitre. Ide o najväčšiu investíciu automobilky mimo Britských ostrovov a jej najväčšiu investíciu v Európe za posledných sedem rokov. Hodnota tejto investície je 1,1 miliardy eur.

„Sme veľmi radi, že dnešným dňom môžeme v našej hospodárskej rodine privítať nového člena, spoločnosť Jaguar Land Rover. Spojenie slovenskej zručnosti a britského inžinierstva je podľa mňa veľmi sľubné,“ vyhlásil po podpise zmluvy premiér SR, Robert FICO.

Jaguar Land Rover pri výstavbe nového závodu zvažoval viaceré krajiny. Slovensko v boji o túto významnú investíciu porazilo Poľsko, Česko, Turecko či Mexiko. „Vláda nám pripravila veľmi dobré investičné prostredie,“ povedal ge-

nerálny riaditeľ automobilky Ralf SPETH.

Predseda vlády SR Robert FICO príchod automobilky označil za obrovský úspech pre Slovensko. V náš prospech podľa jeho slov rozhodlo niekoľko kľúčových faktorov. „Toto je v prvom rade úspech ľudí na Slovensku. Sme vo vláde presvedčení, že máme kvalifikovanú a kvalitnú pracovnú silu a naši ľudia odvádzajú kvalitnú prácu a tá je tou najlepšou vizitkou pre Slovensko. Tento úspech patrí vám, občania Slovenskej republiky,“ zdôraznil Robert FICO. Ďalšími faktormi sú podľa neho kvalitné a stabilné podnikateľské prostredie, ale aj aktívne kroky slovenskej vlády, ktorá ukázala schopnosť pružne reagovať na požiadavky veľkých investorov.

Pred samotným podpisom zmluvy mimoriadne rokovala vláda, ktorá rozhodla, že automobilke Jaguar Land Rover poskytne investičnú pomoc vo forme dotácie na obstaraný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok v maximálnej nominálnej výške 130 miliónov eur. „Aj keď sa toto číslo možno zdá vysoké, treba si uvedomiť, že ide len o 9 % z celkovej investície,“ spresnil predseda vlády. Nárok na túto pomoc získa investor až po jej ratifikovaní Európskou komisiou.

Výrobná kapacita nového závodu by mala dosiahnuť približne 300 000 áut ročne, výrobu plánujú spustiť v roku 2018. Závod zo začiatku zamestná približne 2 800 ľudí, v ďalších fázach však vytvorí celkovo až 4 000 nových pracovných miest. (TASR)

V TRNAVE PREKONAJÚ TRISTOTISÍCOVÚ HRANICU

Trnavský závod PSA Peugeot Citroën sa pripravuje na výrobu nového modelu auta Citroën. Vedenie aj preto uvažuje nad zavedením štvrtej pracovnej zmeny, čo by znamenalo zmenu doterajšieho systému.

Dnes má závod 3 500 zamestnancov vrátane agentúrnych, ktorí postupne prechádzajú ku kmeňovým zamestnancom. V budúcom roku to bude desať rokov, čo v Trnave spustili prevádzku francúzskej automobilky PSA Peugeot Citroën. V nasledujúcich troch rokoch by mohli v Trnave zvýšiť objem výroby na 360-tisíc kusov ročne. Ťahúňom má byť tretí model auta. „V decembri zrejme prekročíme 300-tisícovú hranicu vyrobených vozidiel. V porovnaní s rokom 2014 to znamená nárast o viac ako 18 percent,“ povedal generálny riaditeľ trnavského závodu Rémi GIRARDON. Rastie podľa neho celý európsky trh s automobilmi. Aj napriek tomu však počíta trnavská automobilka do budúcnosti skôr s opatrnými scenármi. „Musíme vedieť čeliť najťažšej situácii a zároveň byť stále konkurencieschopní,“ dodal šéf trnavského závodu.

Príchodu automobilky Jaguar Land Rover kúsok od Trnavy sa neobávajú. „Je to dobrá vec pre Slovensko, pre prostredie automobilového priemyslu aj pre našu automobilku,“ myslí si Girardon. Priznal, že príchod Jaguaru vytvorí tlak

na pracovný trh, keďže ide o dva blízke regióny. Spustenie nového modelu Citroën, ktorý sa bude vyrábať len v Trnave, je naplánované v priebehu budúceho roka. „Chceme, aby bol naším najpredávanejším vozidlom,“ netajil sa s plánmi R. GIRARDON. Pred spustením novinky investoval podnik do modernizácie technológií, ktoré sa dotkli napríklad zvarovne či lakovne. Z trnavskej pobočky sa má stať špecializovaný závod v segmente B, čiže v segmente malých áut. Ďalšie investície smerovali na zlepšenie logistiky.

Trnavský závod má byť lokomotívou medzi fabrikami PSA. V tomto roku zaviedli pre zamestnancov nový systém benefitov prostredníctvom aplikácie. „Podstatou tejto novinky je, že zamestnanec si sám vyberá benefity, ktoré mu vyhovujú,“ vysvetlila manažérka pre internú komunikáciu Martina POTKANYOVÁ. Štandardný systém funguje podľa nej tak, že zamestnávateľ sa dohodne s odborními, akým spôsobom sa budú benefity čerpať. „Takýto systém však zo skúsenosti osloví asi 20 percent zamestnancov ročne.“ Sociálny fond môžu zamestnanci

ZO ZAHRANIČIA

Zasadnutie Viedenského memoranda

V dňoch 19.-20. novembra 2015 sa v Budapešti konalo pravidelné prípravné zasadnutie skupiny krajín Viedenského memoranda (Slovensko, Česko, Maďarsko, Slovinsko, Rakúsko a Nemecko). Viedenské memorandum bolo vytvorené za účelom vzájomnej výmeny informácií medzi signatárskymi krajinami a spoločnej koordinácie stratégií a politik odborov.

V úvode prvého dňa zazneli informácie o hospodárskom a politickom vývoji v jednotlivých krajinách memoranda. Zástupcovia z Maďarska informovali o úrovni miezd, mzdy rástli o 3,3% oproti minulému roku (priemerná mzda dosahuje 580€, minimálna mzda je na úrovni 230€), o rastúcom počte chudobných pracujúcich ako i materiálnej deprivácii občanov. Vláda pripravuje v rámci podpory rodín s deťmi daňovú reformu, ktorou zaviedie vyššie odpočítateľné položky na deti. Zaznela informácia o prebiehajúcej kampani Men 40, ktorou sa odbory snažili presadiť možnosť skoršieho odchodu do dôchodku aj pre mužov, pretože túto možnosť majú dosiaľ iba ženy po odpracovaní 40 rokov. Zástupcovia z Českej republiky informovali o štrajku v spoločnosti IG Wateeuw a tiež o niektorých dopadoch emisnej krízy vo Volkswagene. V súvislosti s kolektívnym vyjednaním prebieha momentálne kampaň na podporu zvyšovania miezd pod názvom „Konec levné práce“, ktorá má byť odpoveďou na snahy zamestnávateľov nevyjednávať. Zástupcovia Slovinska konštatovali, že hospodársky vývoj v Slovinsku je pozitívny, HDP rástlo o 2,3% a inflácia bola -0,4%. Minimálna mzda sa tento rok nebude zvyšovať, avšak vďaka zníženiu odvodov čistá mzda bude rásť. Kolegyňa z Rakúska informovala o požiadavkách odborov, ktoré reagujú na pokles zákazkovej náplne firiem, ide najmä o požiadavku na kratší pracovný čas a predĺženie dovolenky na 6 týždňov. Nemecký kolega informoval o politickej situácii v Nemecku, najmä v kontexte utečeneckej krízy a tiež o vývoji ekonomiky, ktorá zaznamenala rast o 1,8%. Podrobnejšie informoval aj o emisnej kríze, ktorá je podľa neho krízou dieslových technológií ako takých. Prezentoval závery jazdu IG Metall, ktorý sa uskutočnil v októbri.

V rámci ďalšieho programu potom zástupcovia krajín diskutovali o pokračovaní projektu Autoglobal a príprave nového projektu. Ďalšou témou bolo organizovanie agentúrnych zamestnancov v odboroch, v rámci ktorej si účastníci vymenili svoje skúsenosti z praxe. Niektoré krajiny zriadili pre agentúrnych zamestnancov informačné telefonické linky, informačný portál na svojej web stránke a vedú rôzne kampane. Rakúsko a Nemecko uzatvárajú pre agentúrnych zamestnancov aj kolektívne zmluvy.

Spracovala: Monika BENEDEKOVÁ, podpredsedníčka OZ KOVO

využiť okrem služieb v oblasti zdravia, relaxu, športu a kultúry aj na dobitie čipovej karty na mestskú dopravu, na nákup paliva na čerpacích staniciach či na príspevok na stravovanie. (Sita)

ZAÚJÍMAVOSTI O VIANOCIACH

Každý rok sa tešíme na Vianoce - vnímame ich ako spojenie tradície, štedrosti, lásky, rodinnej pohody a oddychu. A napriek tomu, že sa Vianoce vždy spájajú s tými istými symbolmi, málokto vie, čo vlastne znamenajú. Najmä, ak aj tieto podliehajú novým, zahraničným trendom. Ako ste na tom vy?

JEŽIŠKO, ČI SANTA CLAUS?

Viete, že len na Slovensku, v Česku, Maďarsku a v Rakúsku nosí darčeky Ježiško? V Rusku obdarúva Dedo Mráz, v Anglicku Father Christmas, v Nemecku Weihnachtsmann. V Škandinávii a v USA rozváža darčeky na sobom záprahu Santa Claus.

TRADÍCIA ZDOBENIA STROMČEKOV

Tradícia ozdobovania stromčekov pochádza z Nemecka. Jedna z prvých správ o vianočnom stromčeku je v brémskej kronike z roku 1570. Jedľu zdobili cukrovinky, datle a kvetiny z papiera. Vianočné stromčeky

sa najskôr udomácnili v cechových a remeselníckych domoch. Ozdobovali ich jablkami, perníkmi a orechmi.

TISÍCROČNÉ MEDOVNIČKY

Viete, že obľúbené medovníčky majú už niekoľko tisícročnú tradíciu? Perníky sa prinášali ako obetné dary božstvám, neskôr slúžili ako ozdoba na vianočný stromček a ponúkali ich koledníkom. Už dlho pred Vianocami mali majstri medovníkári podľa tajných receptov zamiesané cesto, ktoré zrelo celé mesiace. Do koláčikov dávali až 90 druhov korenia!

VIANOČNÉ POZDRAVY

Vznik vianočných pohľadníc sa pripisuje Henrymu COLEOVI. Tento riaditeľ múzea v Londýne koncom roka 1843 zabudol poslať svojim známym tradičné listy so želaním všetkého dobrého, preto zbral obrázok s vianočným motívom, dal ho vytlačiť na papier a rozoslal do sveta prvé pohľadnice.

VIANOČNÉ GULE

Neodmysliteľné ozdoby vianočného stromčka - sklenené gule - majú už vyše storočnú tradíciu. V roku 1889 si ich výrobu patentoval Francúz Pierre DUPONT. Najskôr vyrábala jednofarebné fúkané gule z jemného skla a zakrátko rozšíril sortiment aj o farebné, s ornamentmi, hviezdíčkami, vločkami či s kresbami kvetov.

VIANOČNÁ HVIEZDA Z MEXIKA

Jedna z najkrajších vianočných dekorácií - rozkvitnutá „vianočná hviezda“ - pochádza z Mexika. Jej názov znie v španielčine Noche buena, čiže Svätá noc. V časoch Aztékov bola symbolom nového života pre mýtnych bojovníkov. Vianočná hviezda vraj očarila aj istého amerického veľvyslanca, ktorý ju odviezol do Ameriky a odvtedy zdobí sviatočne prestreté stoly miliónov ľudí sveta.

ZÁZRAČNÉ IMELO

Legenda hovorí, že imelo bolo kedysi stromom, z ktorého dreva bol zhotovený kríž, na ktorom zomrel Kristus. Strom od hanby zoschol, premenil sa na rastlinu a zahŕňa dobrom tých, čo pod ňou prejdú. Iná povera hovorí, že kto sa pod imelom pobožká, bude toho druhého nosiť v srdci po celý rok. Imelo však nosí šťastie tomu, kto je ním obdarovaný, nie tomu, kto si ho sám kúpi.

TICHÁ NOC V 300 JAZYKOCH

Najznámejšia vianočná koleda má už 200 rokov a spieva sa v 300 rôznych jazykoch. Po prvýkrát zaznela na Vianoce v roku 1818 v kostolíku v rakúskom Oberndorfe. Text napísal duchovný otec, Joseph MOHR, učiteľ Franz GRUBER skomponoval melódiu.

ADVENTNÝ VENIEC

Aj k vzniku adventného venca sa viaže príhoda. Neustále otázky detí z útulku – koľko dní ešte ostáva do Vianoc - primáli hamburského duchovného Johanna Henricha WICHERNA v roku 1860 vyrobiť veľký kruh, do ktorého osadil 20 tenkých sviečok a 4 hrubé, predstavujúce adventné nedele. A keďže každý deň jednu sviecu nechal celú zhorieť, deti presne vedeli, kedy budú Vianoce. V súčasnosti do adventných vencov vkladáme len štyri hrubé sviece.

A Z NOVODOBEJ HISTÓRIE:

ODKIAL POCHÁDZAJÚ UMELE VIANOČNÉ STROMČEKY?

Prvý „neživý“ vianočný stromček sice vymysleli Nemci (bol vyrobený z husieho peria), ale ako prví sa pustili do výroby umelého stromčka začiatkom 20. storočia Američania. Bol z materiálu, z ktorého sa vyrábajú aj záchodové key.

NAJVÄČŠÍ VIANOČNÝ DARČEK

Najväčší vianočný darček v dejinách by sa sotva zmestil pod stromček. Je ním totiž slávna americká Socha slobody. Na Vianoce roku 1886 ju Francúzi darovali Američanom na znak priateľstva a pomoci, ktorú poskytol Francúzsko americkým osadníkom v boji za nezávislosť od Veľkej Británie. Socha slobody aj s podstavcom meria 93 metrov a váži úctyhodných 205 ton. Dnes existuje aj jej zmenšená kópia v Paríži ako pripomenutie jej francúzskeho pôvodu.

Niečo na zasmiatie

„Mamiiii, ja by som chcela na Vianoce psa.....“

„Nevymýšľaj! Bude kapor ako každý rok!“

XXX

„Žiadne darčeky k Vianociam mi kupovať nemusíš“ – oznamuje žene na začiatku decembra pán Novák. „Stačí, keď ma budeš milovať a budeš mi verná.“

„Neskoro,“ povzdychla si ženuška, „už som ti kúpila kravatu.“

XXX

„Pán riaditeľ, môžete mi dať zajtra voľno?“ pýta sa zamestnanec nadriadeného v práci. „Manželka chce, aby som jej pomohol s vianočným upratovaním.“

„Z takéhoto dôvodu vám predsa nebudem dávať voľno!“ rezolútne to odmietne riaditeľ.

„Ďakujem,“ vydýchne si zamestnanec. „Vedel som, že je na vás spoľahnutie.“

XXX

Mladá žena si povzdychne: „Ja by som si k Vianociam želala takého muža, ktorý by ma bozkával na miestach, na ktorých ma ešte nikto nebozkával. Napríklad na Bahamách...“

XXX

Pán Kováč nemôže zabudnúť, že po Vianociach príde Silvester. Preto chce minúť čo najmenej peňazí na vianočný darček pre manželku a predavačku tým privádza k zúfalstvu. Rozbaľuje a ukladá jeden darček za druhým, ale pán Kováč sa stále nevie rozhodnúť, stále sa mu niečo nezdá. Až príde na spásonosný nápad a pýta sa predavačky: „Keby ste bola mojou manželkou – čo by ste si pekného priala?“

A tá pohotovo odpovie: „Iného manžela!“

